

KONSYDEROWAĆ (14) *vb impf i pf*

impf (1), *pf* (1), *impf a. pf* (12); *impf [part]* ActReg 8; *pf [fut]* ActReg 98.

Zawsze *consi-*.

Oba o oraz e prawdopodobnie jasne (tak w konsyderacja i w -ować); a jasne.

inf konsyderować (8). ◇ *fut 2 sg* konsyderujesz (1). ◇ *praet 1 sg m -m* konsyderowałam (1). ◇ *2 sg m -ś* konsyderowałam (1). ◇ *imp 2 pl* konsyderujcie (1). ◇ *con 2 pl m pers* byście konsyderowali (1). ◇ *part praes act* konsyderując (1).

Sł stp, Cn, Linde brak.

Zastanawiać się nad czymś, rozważać, brać pod uwagę; naradzać się [consydero – baczę, widzę, pamiętam Mącz 63d; considero – upatruję, uważam, rozmyślam Calep; rozważam co w sobie, u siebie, rozwieram, roztrząsam, dyszkuruję, uważam, przypatruję się; przypatruję się komu, czemu; oglądam; naradzam się z kim o czym, namawiam się, znoszę się, namyślam się, porozumiewam się z kim – considero Cn; rachuję się z sumnieniem – considerare secum in animo vitam suam Cn] (14) : O Sambor niemoia deliberatia cowań nim vbędzie, atu przybedzie iuz tam w̄m sami consideruycie dosyc mnie dziwować się. ActReg 98.

konsyderować co (7): Otosz racz WKM. te wszystkie rzeczy considerowac, y ztemi radami ktore są przy boku WKM komunikowac, aco się lepszego zda vczynic. ActReg 95; A nowem Panem bendac niemozemy sami przez się wszystkich potrzeb RP: obaczyc y considerowac, potrzeba zeby wtym od vprzei: W. Panow Rad naszych byli informowani ActReg 147, 8, 27, 95, 97; Nie wiem/ leć wam podaię to do vważenia/ Iáko więc profatak mądrym gdyż maćie baczenia. Mądre ktoremi w głowách to confiderowác/ Możećie CzahTr H3.

konsyderować o co (1): Niechcę przeto otym wiele mowic tylko o te rzeczy proszę abyscie considerowali ActReg 24.

a. (Z)rozumieć, przedstawi(a)ć sobie (5) : Mniemam ze w̄m wiesz iz Vrowieckiego co vmarł stręczel na Podskarbstwo Koronne. za iego smiercią ilem mogł considerowac iuz makogoś inszego nato mieysce ActReg 102.

konsyderować co (2): Vstnie siełabych powiedział. wszakze y ztych kilka słow łatwie w̄m wszystko Consideruiesz. ActReg 98, 117.

Ze zdaniem dopełnieniowym [że (1), zaimek względny (1)] (2): Otosz ex ista arrogantia quis finis rerum, łatwie w̄m considerowac mozesz. ActReg 101, 96.

Synonimy: baczyć, rozmyślać, rozważać, upatrować, uważać, widzieć.